

مثال‌ها

مثال 1) اگر بین متغیرهای y, x رابطه $y - 3x = 2$ برقرار باشد، در این صورت $\min$ مقدار $y^2 - 7x^2$ را بدست آورید.

مثال 2) کوتاهترین فاصله منحنی $y = x^2$ از خط $y - 2x + 2 = 0$ را حساب کنید .

مثال 3) در بین متوازی الاضلاع هایی که میان h (ارتفاع) و a (طول یک قاعده)، رابطه $3a + h = 6$ برقرار باشد ، متوازی الاضلاعی که بیشترین مساحت را دارد، بدست آورید .

مثال 4) کوتاهترین فاصله مبدأ مختصات از سهمی به معادله $y^2 = 2x + 5$: چقدر است ؟

مثال 5) نزدیک ترین نقطه از خط $\frac{x+2}{2} = \frac{y+1}{1} = z$ به نقطه $A(1, -1, 0)$ را بیابید.

مثال 6) معادله خطی را پیدا کنید که از نقطه $M(3, 4)$ گذشته و جهت مثبت دو محور oy, ox را در A و B قطع کند به طوری که مساحت مثلث OAB ، $\min$ باشد .

مثال 7) خط $y = mx + 1 - m$ به ازاء بعضی از مقادیر m محور ox را در A و محور oy را در نقطه B قطع می کند ، اگر مساحت مثلث OAB ، $\max$ باشد m چقدر است ؟

مثال 8) دو رأس یک مستطیل بر روی محور x ها قرار دارد و دو رأس دیگر آن بر روی منحنی به معادله $y = 4 - x^2$ می باشد ، اکستریم مساحت این مستطیل چقدر است ؟

مثال 9) $\min$ مجموع مربعات ریشه های معادله $x^2 + (2-t)x - t - 3 = 0$ را بدست آورید.

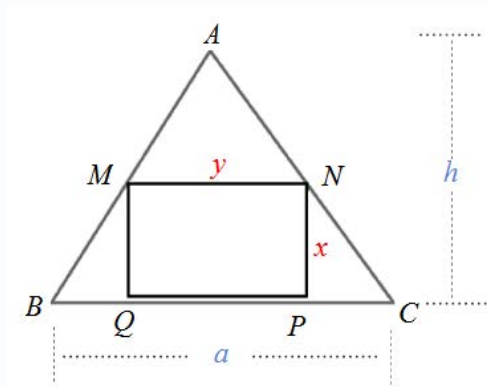
مثال 10) مستطیلی را در داخل یک سهمی به معادله $y^2 = 4px$ چنان محاط کرده ایم که یک ضلع آن روی خط $x = a$ و دو رأسش روی سهمی باشد ، ابعاد مستطیل را چنان تعیین کنید که مساحت مستطیل ماکزیمم باشد .

مثال‌ها

مثال 11) در شکل محدود به سهمی $y = 27 - x^2$ و محور x ها مثلث متساوی الساقین OAB را چنان محاط می کنیم که مساحت آن ماکزیمم باشد ، مساحت این مثلث را بدست آورید.

مثال 12) اندازه قاعده کوچک دوزنقه متساوی الساقین 4 و اندازه هر یک از ساقهای آن 2 واحد است . اندازه قاعده دیگر آن چقدر باشد تا مساحت دوزنقه max شود .

مثال 13) مثلثی با قاعده ثابت به اندازه a و ارتفاع ثابت h وارد بر این ضلع مفروض است .

مستطیلی درون این مثلث چنان محاط کنید که یک ضلع آن روی ضلع به اندازه a بوده و دو رأس دیگر آن روی دو ضلع مثلث باشد و ماکزیمم مساحت را بیابید.

مثال 14) کره ای به شعاع ثابت R مفروض است . مخروطی با بیشترین حجم در آن محاط کنید .

مثال 15) تابلوی AB به ارتفاع 1 متر روی یک پایه ستونی به ارتفاع 2 متر واقع است . نقطه M را روی محور Ox (O پای ستون) چنان مشخص کنید که از M تابلو با بیشترین زاویه دیده شود.

مثال 16) می خواهیم یک قوطی به شکل استوانه قائم بسازیم که حجم آن برابر 16π باشد. شعاع قاعده استوانه چقدر باشد تا اینکه مساحت کل آن min باشد ؟

مثالها

مثال 17) مجموع ارتفاع و قطر قاعدهٔ یک استوانه قائم برابر 3 است، ارتفاع این استوانه چقدر باشد تا حجمش max شود؟

مثال 18) x و y دو عدد مثبتی هستند به طوری که $x + y^2 = 10$ ، بیشترین مقدار $x + y$ را بیابید.

مثال 19) ثابت کنید اگر x و y متغیرهای مثبتی باشند که مجموعشان عددی ثابت باشد در این صورت حاصل ضرب $x^n \cdot y^m$

$$\text{وقتی max است که } \frac{x}{n} = \frac{y}{m}$$

مثال 20) ثابت کنید اگر x و y متغیرهای مثبتی باشند و $x^n + y^n = k$ ($n \geq 2$) در این صورت $S = x + y$ وقتی max است که $x = y$.

مثال 21) ثابت کنید اگر x و y متغیرهای مثبتی باشند و $x + y = k$ در این صورت $p = x^n + y^n$ وقتی min است که $x = y = \frac{k}{2}$ باشد. ($n \in \mathbb{N}$)

مثال 22) مجموع دو عدد مثبت 15 است، بیشترین مقدار حاصل ضرب یکی از آنها در مربع دیگری کدام است؟

- 100 (1)   500 (2)   1000 (3)   1500 (4)

مثال 23) در بین استوانه های با حجم ثابت 100 اگر سطح کل مینیمم باشد r شعاع قاعده کدام است؟

- $\sqrt[3]{\frac{\pi}{5}}$ (1) $\sqrt{\frac{50}{\pi}}$ (2) $\sqrt[3]{\frac{50}{\pi}}$ (3) $\sqrt[3]{\frac{100}{\pi}}$ (4)

مثال 24) کمترین فاصله نقاط منحنی $y = \sqrt{x^2 + 1}$ از $A(2, 0)$ کدام است؟

- $\sqrt{3}$ (1)   3 (2) $\sqrt{2}$ (3)   1 (4)

مثال 25) عرض نقطه M را روی $y = x^2$ که $y \leq 1$ طوری پیدا کنید که $MA^2 + MB^2$ کمترین باشد.

- $\frac{1}{2}$ (1) $\frac{7}{2}$ (2)   1 (3)   صفر (4)

مثال‌ها

مثال 26) خط $y = a$ منحنی $y = x^2$ را در دو نقطه A, B قطع می‌کند، a چقدر باشد تا زاویه AOB (O مبدأ مختصات) 90° باشد؟

$a = 3$ (4)

$a = 4$ (3)

$a = 2$ (2)

$a = 1$ (1)

مثال 27) اگر $k \leq \frac{1}{2}$ ، کوتاهترین فاصله نقطه $(0, k)$ از تابع $y = x^2$: C کدام است؟

k^2 (4)

صفر (3)

$\sqrt{k - \frac{1}{4}}$ (2)

$|k|$ (1)

مثال 28) کمترین فاصله تابع $y = x^2$ از نقطه $A(0, 1)$ کدام است؟

$\frac{1}{4}$ (4)

$\frac{\sqrt{3}}{2}$ (3)

$\frac{\sqrt{2}}{2}$ (2)

2 (1)

مثال 29) می‌خواهیم جعبه مکعب مستطیل شکل درب باز با قاعده مربع چنان بسازیم که حجم آن $\frac{1}{2}$ متر مکعب باشد، اندازه ضلع قاعده چقدر باشد تا صفحه فلزی به کار رفته کمترین باشد؟

$\frac{1}{4}$ (4)

2 (3)

$\frac{1}{2}$ (2)

1 (1)

مثال 30) ضریب زاویه خطی که از نقطه $M(3, 4)$ گذشته و دو محور ox, oy را در قسمت مثبت در دو نقطه A, B چنان قطع کند که مساحت مثلث OAB مینیمم باشد، کدام است؟

$-\frac{1}{4}$ (4)

$-\frac{3}{4}$ (3)

$-\frac{4}{3}$ (2)

$\frac{4}{3}$ (1)

مثال 31) اگر $3x + y = 12$ باشد، مینیمم $A = 10 + (x - y)^2$ به ازای کدام مقدار x رخ می‌دهد؟

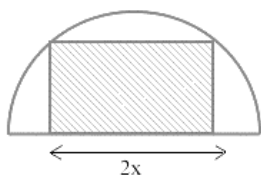
3 (4)

2 (3)

1 (2)

4 (1)

مثال‌ها

مثال 32) مطابق شکل مستطیل در نیم دایره به شعاع 10 محاط است ، اگر مساحت

آن ماکزیمم باشد ، این مساحت کدام است ؟

50 (4)

$100\sqrt{2}$ (3)

100 (2)

$5\sqrt{2}$ (1)

مثال 33) در مثلثی به ارتفاع 6 و قاعده 8 مستطیلی به مساحت ماکزیمم محاط می کنیم که یک ضلع آن روی قاعده مثلث و دو رأس دیگر

آن روی دو ضلع دیگر مثلث باشد، قطر این مستطیل کدام است ؟

5 (4)

7 (3)

6 (2)

4 (1)

مثال 34) مربع مستطیلی که یک ضلع آن بر روی محور x ها و دو راس آن بر روی $y = a^2 - x^2$ است ، مفروض است . اگر مساحت این

مربع مستطیل ماکزیمم باشد ، آنگاه مقدار آن کدام است ؟ $(a \neq 0)$.

$\frac{4a^3}{3\sqrt{3}}$ (4)

$\frac{8a^3}{\sqrt{3}}$ (3)

$\frac{4a^2}{\sqrt{3}}$ (2)

$\frac{4a^2\sqrt{2}}{3}$ (1)

مثال 35) به ازای چه مقدار m مجموع مربعات ریشه های معادله $x^2 - (m-2)x + m^2 - 1 = 0$ ماکزیمم است؟

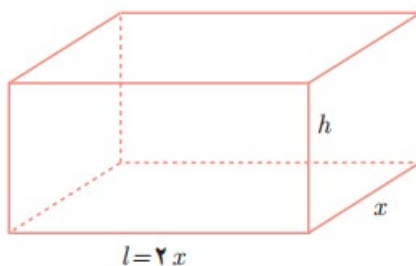
-1 (4)

2 (3)

-2 (2)

صفر (1)

مثال 36) می خواهیم مخزنی به شکل مکعب مستطیل در باز بسازیم که حجم آن $10m^3$ بوده و طول کف مخزن دو برابر عرض آن باشد.

قیمت مصالح مورد نیاز جهت کف این مخزن برای هر متر مربع 100 هزار تومان و این قیمت برای دیواره ها در هر متر مربع 60 هزار تومان

است . عرض کف مخزن چقدر باشد تا هزینه مصالح مصرف شده کمترین مقدار ممکن گردد؟

مثال 37) غلظت یک داروی شیمیایی در خون ، t ساعت پس از تزریق در ماهیچه از رابطه $C(t) = \frac{3t}{t^3 + 27}$ به دست می آید .

چند ساعت پس از تزریق این دارو ، غلظت آن در خون ، بیشترین مقدار ممکن خواهد بود ؟

مثال‌ها

مثال 38) آرتا درون قایقی در نقطه P قرار دارد که فاصله آن از نزدیک ترین نقطه ساحل یعنی نقطه A ، معادل 3 کیلومتر است . او می خواهد به نقطه B در ساحل برسد که در 8 کیلومتری A قرار دارد . فرض کنید سرعت حرکت قایق $2 km/h$ و سرعت پیاده روی آرتا در ساحل $4 km/h$ باشد . اگر او بخواهد در کوتاهترین زمان ممکن به B برسد، در چه نقطه ای از ساحل باید پیاده شده و به سوی B پیاده روی کند؟

مثال 39) یک برگه کاغذی مستطیل شکل با اضلاع x و y در اختیار داریم . با بریدن چهار مربع به ضلع h از گوشه های آن و تا زدن اضلاع ، یک مکعب ساخته شده است. اگر $xy = 100 cm^2$ و $h = 2cm$ ، مقادیر x و y را طوری پیدا کنید که حجم این مکعب بیشترین مقدار ممکن شود.